

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 41.

Stockholm den 13 Oktober 1910.

3:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år . . . kr. 4: 50 1/2 år . . . kr. 2: 50 3/4 " . . . " 3: 50 1 " . . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. — Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. — Sthlm 1910, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. — Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: —. Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	---	---	---	--

Enhetstanken inom F. K. P. R.

I Sydsvenska Dagbladet af den 21 september står att läsa »Ett gif akt till Sveriges kvinnor.» Genom denna artikel vill tidningen ögonskenligen ge de moderata kvinnorna en vänlig anvisning hur de lämpligen böra ställa sig till den svenska kvinnorörelsen i allmänhet och rösträttsrörelsen i synnerhet, sedan de socialdemokratiska kvinnorna på konferensen i Köpenhamn beslutat att gå sin egen väg i rösträttsarbetet. De riktlinjer Sydsvenskan uppdrar för dem som vilja lyssna äro ej alltför klara, men det långa talets korta mening torde kunna uttryckas så, att högerns kvinnor böra noga rannsaka egna och andras njuror och hjärtan, innan de riskera sig i något samarbete för samhällseliga syften, då de i motsatt fall löpa den betänkliga risken att kämpa för ett gemensamt intresse sida vid sida med någon som i de flesta andra frågor eller i någon annan fråga, som de anse af större vikt, tänker annorlunda än de själfva. Tidningen har icke funnit lämpligt att närmare ingå på arten och vidden af den olycka ett sådant förhållande skulle innebära utan nöjt sig med att framställa vådan som ett axiom, hvars sanning hvarken behöfver klarläggas eller bevisas. Må det emellertid vara en uppsvensk läsare tillåtet att ställa sig något spörjande inför de nya riktlinjernas undergörande kraft!

I själfva verket erbjuder Sydsvenskans "Gif akt" ett bra mycket större intresse som illustration till den

skarpa partiuppdelningen i vår sydligaste och rikaste provins än den vittnar om någon djupare insikt i de ledande tankarna inom de svenska kvinnornas rösträttsrörelse, ty det är denna, som artikeln i första hand vill träffa. Om förståelsen ej är så stor, är ogillandet desto liffligare. L. K. P. R:s syfte och taktik har råkat i uppenbar onåd hos artikelförfattaren. Och hvarför? Svaret blir, att denna förenings ledare ha drömt "till syftet kanske välmenande men till resultatet farliga drömmar om kvinnorörelsens enhet." Tanken, att kvinnor ur skilda politiska läger skola tillsammans arbeta för ett gemensamt mål, är den väl disciplinerade partipolitikern en styggelse. Ej underligt då, att meddelandet från Köpenhamnskonferensen om schism, om uppdelning efter klara partilinjer, kom som ett ljufligt budskap. Där funnos då ändtligen några som förstodo att ge besked! Nu hade åtminstone de socialdemokratiska kvinnorna insett, att det måste göras ett slut på arbetet "i kompromissens tecken"! I sin ifver att acceptera det nya evangeliet förblandar den ärade tidningen förslag och faktum. Rättelsen har heller icke utblifvit. Socialdemokratiska rösträttskvinnor i Malmö ha med instämmande af fru Elma Danielson förklarar, att de för sin del ogilla köpenhamnsbeslutet och anse, att rösträttsföreningens taktik snabbare bör leda till målet — könsstreckets upphäfvande, och i Socialdemokraten af den 4 oktober meddelar fru Ruth Gustaf-

Handwritten signature: H. C. M. ...

son, som själf medverkat till köpenhamnskonferensens beslut i kvinnornas rösträttsfråga, att nämnda beslut kommer att bli föremål för behandling. Ehuru fru G. ej direkt utsäger det, är det förmodligen Socialdemokratiska kvinnokonferensens verkställande utskott, som närmast skall ta itu med frågan. På denna punkt stå vi alltså för vårt lands vidkommande inför ett afgörande — mer eller mindre genomgripande — men tills vidare åtminstone icke inför ett faktum, något som bör ha varit den uppmärksamme iakttagaren klart, redan innan fruarna Danielson och Gustafson senast hade talat.

Detta hindrar icke, att Sydsvenska Dagbladet för sin del är färdigt att anse hvarje fortsatt samarbete mellan borgerliga och socialdemokratiska kvinnor i rösträtts-saken som en afgjord omöjlighet, och icke nog härmed, utan styrkt af den glada och vissa förhoppningen om en uppdelning efter partilinjer griper sig tidningen an med att äfven ur högerpolitisk synpunkt kritisera enhetstanken. Idealet tycks vara strid utefter hela linjen partierna emellan och intet samarbete mellan individer af skilda åskådningar, det förhandenvarande intresset må vara än så gemensamt. Det torde emellertid ej vara den ärade tidningen förborgadt, att ett konsekvent tillämpande af en så rigorös partimotsättning skulle omöjliggöra allt framåtskridande, och det är nog därför icke en händelse, att de "klara" partilinjerna och de rifna bryggorna rekommenderas särskildt rösträttskvinnorna till benägen åtanke. Tidningen säger också tämligen tydligt ifrån, att den inte anser det brådska med lösningen af kvinnornas rösträttsfråga, och som skäl härför anföres bland annat, att "het står striden bland kvinnor likaväl som bland män, när det gäller i praktiken bana väg för de idéer, till hvilkas realiserande kvinnorna skola bruka den nyförvärfvade politiska ansvarighetens och maktens medel." Hur länge skulle vi männe få förbida den gudomliga samstämmighet, hvarom tidningen drömmer? Det är på sin höjd i sagan, som korpen blir hvit. Minst af allt väntade man väl att sådana storartade endrättsperspektiv skulle frammanas från ett håll, där enhetstanken i rösträttsrörelsen sättes i skamvrån.

Eller är det kanske endast ett sätt att ange när den ärade tidningen anser kvinnornas rösträttsfråga mogen för lösning?

L. K. P. R:s politiska neutralitet, som tycks vara Sydsvenska Dagbladet en så svår nagel i ögat, ha gjordt det möjligt för svenska kvinnor af skilda politiska åskådningar att inom denna förening mötas till samfällt arbete för gemensamt syfte — den fulla medborgarrätten. Ingen kan väl förneka, att då det är kvinnornas egenskap att icke vara män, som utestänger dem från rösträtten, de just som kvinnor ha ett gemensamt kraf att framföra. Likaväl måste det erkännas, att kvinnornas enhetliga arbete i rösträtts-saken kröntes med framgång. Hvilken skillnad är det ej på frågans läge nu och för sju år sedan, då L. K. P. R. bildades. Två politiska partier ha upptagit

kvinnlig rösträtt på sitt program, riksdagens båda kamrar ha begärt utredning i frågan, och den ena har till och med bifallit själfva saken. Tyder ej detta på den styrka som kommer af samling? Men ännu ha vi ej nått vårt mål, ännu krävas förnyade ansträngningar och ännu bör kvinnornas rösträttskår hålla samman. Och hvarför skulle den icke det? L. K. P. R. arbetar endast för lösningen af en fråga — för politisk rösträtt och valbarhet för kvinnor på samma villkor som för män — och det är föreningens medlemmar obetaget att i alla andra frågor gå sina egna eller sitt partis vägar. Något tvång pålägger rösträttsföreningen ej dem, som däri inträda. Det står medlemmarna fritt att på andra vädjobanor, där striden står om samhällliga frågors lösning, framföra sin mening med den intensitet, som öfvertygelsens styrka eller sakens vikt kunna kräva. Orättvis är därför anklagelsen, att rösträttsrörelsen skulle förrycka kvinnornas position till andra sociala spörsmål.

Rösträtts-sakens fristående ställning och dess samlande förmåga har en och samma rot — frågans öfvervägande formella karaktär. Väl kommer rösträttsfrågans lösning, då denna en gång blir verklighet, att i och för sig innebära betydande vinster genom det oförtydbara erkännande den ger åt likställighetskravet och genom den större pondus den förlänar kvinnornas mening äfven vid andra tillfällen än de, då röstsedlarna aflämnas, men största betydelsen har dock den politiska rösträtten som medel. För kvinnor liksom för män är fullständigt politiskt medborgarskap den säkraste vägen att utöfva inflytande på samhällsutvecklingen och bör därför vara lika eftersträfvansvärdt för kvinnor af alla partier och åskådningar, förutsatt att de hysa ett verkligt intresse för samfundslifvet. Den som predikar andra läror och tubbar på rösträttskravet förräder sin egen sak.

Det kvinnliga rösträttsarbetet har hittills förts i enighetens tecken. I en tid så uppfylld af strider och motsatta meningar som vår, har det varit svenska kvinnor medgifvet att få samlas kring ett gemensamt intresse, att få känna sitt mod lifvas och sin tro befastas i samfällid sträfvan för ett ideellt syfte. Det är ej många idéer förunnadt att under sitt banér samla flockar ur skilda läger, en sådan är dock rösträtts-idéen. Må vi alla, som med öfvertygelse och hängivenhet omfatta tanken på kvinnans medborgarskap, utan hänsyn till vår politiska åskådning i öfrigt, värna om vår gemensamma rösträttsförening, som framgångsrikt för kampen! Må vi tillropa de i partisinnigt bojor fjättrade — det gifs ej blott tankar som skilja men äfven tankar som förena!

Till sist en honnör för Sydsvenska Dagbladets benägna erkännande, att kvinnornas frigörelsearbete faktiskt existerar.

AXIANNE THORSTENSON.

Juvel- Guld- & Emalj arbeten
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Åberopa alltid annonserna
 i Dagny

Kvinnorna i statens tjänst. Hvad skola vi göra?

Vid K. Järnvägsstyrelsens kontrollkontor kommer inom den närmaste framtiden arbetet att omläggas så till vida, att en del manliga kontorsskrivarejänster skola förändras till kvinnliga sådana. Man får väl häri se ett erkännande, ej mindre af den kvinnliga arbetskraftens duglighet än af dess — billighet.

Det ser nu ut som om den segslitna lönefrågan för de kvinnliga biträdena äfven vid de centrala ämbetsverken så småningom skulle gå sin lösning till mötes. Början härtill gjordes som bekant af 1910 års riksdag, som beslöt att de kvinnliga skrifbiträdena hos Fångvårdsstyrelsen och Generaltullstyrelsen skulle anställas på ordinarie stat från och med 1911. Och sedan hafva under Finansdepartementet lydande ämbetsverk anmodats inkomma med förslag angående fast anställning för hos dessa verk tjänstgörande kvinnliga biträden. Sådana förslag ha nu öfverlämnats till departementet från Statskontoret, Kammarkollegium och Kammarrätten, hvarjämte till Jordbruksdepartementet inkommit liknande förslag från Domänstyrelsen och Landtmäteristyrelsen. Samtliga dessa verk begära för dem af sina biträden, som sysselsättas med renskrifning eller annat mindre kvalificerad arbete, samma aflöningsvillkor som de för Fångvårds- och Generaltullstyrelsernas skrifbiträden fastställda, eller för 6 timmars arbete 1,200 kr. i begynnelselönen, med 2 ålderstillägg af hvardera 200 kr. efter 5 och 10 år och sålunda en slutlön på 1,600 kr.

Något förslag till aflöning för de kvinnliga biträden hos de centrala ämbetsverken, som utföra arbete af mera kräfvande art, har ännu ej förelagts riksdagen. Frånvaron af en norm att gå efter visar sig också tydligt i den sinsemellan rådande olikheten hos de ofvannämnda verkens löneförslag för kvinnliga befattningshafvare af större kompetens. Så ha Kammarkollegium för ett arkivbiträde samt Domän- och Landtmäteristyrelserna för hvardera en kartograf begärt 1,400 kr. i begynnelselönen med två ålderstillägg af 200 kr. efter 5 och 10 år eller en slutlön af 1,800 kr. Kammarrätten har för sina räknebiträden föreslagit samma begynnelselönen som för skrifbiträdena, d. v. s. 1,200 kr. och inga andra förmåner framför dem än ett ytterligare ålderstillägg, som först efter 15 år skulle öka lönen till 1,800 kr. Statskontoret åter anhåller för samma arbetstid af 6 timmar åt sina biträden på riksbokslutsbyrån om en begynnelselönen af 1,600 kr., som med två ålderstillägg af 200 kr. efter 10 år skulle sluta på 2,000 kr. Och i sammanhang härmed uttalar Statskontoret icke desto mindre sin förvissning därom, att "mera tillräckliga lönevillkor för innehafvarna af ifrågavarande anspråklösa, men ändock maktpåliggande befattningar snart nog måste beviljas".

Till frågan om aflöningsarna för dessa mera kvalificerade kvinnliga biträden hoppas vi att i ett annat sammanhang senare och mera utförligt få återkomma.

I den fråga, som vi under ofvanstående rubrik redan upptagit i Dagny, har följande inlägg tillställts oss med begäran om att däri uttalade synpunkter äfven skulle få göra sig gällande.

»Hvad skola vi göra?» frågar Dagny med anledning af det rättsfall, som nyligen förelegat, då en 20-årig flicka dömts till straffarbete på lifstid för att hon mördat sitt barn. "Vi kunna icke bestå oss med någon tolerans mot svikande ogifta fäder, då vi se konsekvenserna för de öfvergifna mödrarna", heter det i här åsyftade artikel. "Vi måste hvar och en i sin mån tillfullo utnyttja den makt vi ha, vår bråkdelen i den allmänna mening för att arbeta fram en starkare rättfärdighetskänsla och en flammande indignation öfver det gränslösa elände, som på detta område finnes inom samhället och som sträcker sina verkningar in i kommande generationer."

Det är sannerligen af nöden, att en starkare rättfärdighetskänsla arbetas fram på detta område. Säkerligen finns det många kvinnor, som i sorg öfver den rådande sedliga slappheten önska både att göra något och att något skall göras. Men man ser kanske vägarna till målet något olika.

Den, som skrifver detta, hyser föga hopp, att vi genom lagar och lagars tillämpning skola kunna nå synnerligen långt i att ställa den ogifta fadern till ansvar eller hos honom väcka en djupare ansvarskänsla. Hela hans förhållande till den kvinna han förfört är i allmänhet någonting så tillfälligt och har i regel sitt sammanhang så helt med hans lägre, sinnliga jag, att han ej känner någonting hvarken för mor eller barn utan endast på allt sätt vill söka komma undan besvärliga efterräkningar. Ju lösligare moralen blir, dess svårare blir det också för en kvinna att kunna lagligt bevisa hvem som är barnets far. Faktiskt har mången gång en kvinna, som lefver fritt, haft förbindelse med flera män, ett förhållande, som mannen alltid vet att begagna sig af för att undkomma sina fadersplikter.

Allt, som kan göras för verkligt förbättrade rättsförhållanden, det må vi naturligtvis både kraftigt arbeta för och med glädje hälsa, men detta blir dock aldrig den främsta vägen till det mål, som heter verkligt modersskydd.

Det finns ej mer än ett verkligt effektivt modersskydd, och det är målmedveten fostran af ungdomen, både de unga männen och de unga kvinnorna, till stark sedlig ansvarskänsla inför faders- och modersuppgiften. I den mån en sådan uppfostran blir en verklighet, så kommer mannen ända från gosseåren att få en helt annan blick på könsförhållandet och därmed också en djupare aktning för kvinnan i hennes ställning som moder. Den unga kvinnan skall då också bättre lära taga vara på sig själf och därigenom kunna undgå olyckan i ett illegitimt moderskap, medan den gifta mer och mer skall vinna verkligt skydd inom äktenskapet genom mannens större finkänslighet.

Här hafva alla tänkande kvinnor att hvar och en i

HASSELBACKENS
blandning rekommenderas som ett utmärkt godt
delikatesskaffe.

Plantage-Kaffebränneriet,
Humlegårdsgatan 20 - Stockholm.

sin mån utföra ett folkuppfostrande och folkräddande arbete. Hvarje god och trogen moder har att här göra värnplikt. Vi måste alla, hvar vi stå i lifvet, vara med om att skapa en opinion för sedlig renhet och sedlig kraft, som mer och mer skall kunna tränga igenom folk-åskådningen och motverka utvecklingen af den lösa moral, som oafvisligen för så många unga kvinnor ned i ett bottenlöst olycksdjup.

Det har drifvits en farlig lek med elden i våra dagar. Rätten till fria förbindelser har öppet förkunnats, ej minst af kvinnor, som samtidigt högt yrka på modersskydd. Detta är ett underligt förhållande, ty det är dock tydligt, att de fria förbindelserna motverka modersskyddet, medan däremot den monogama förbindelsen, hägnad af fasta samhällsformer, trots sina brister ovillkorligen utgör ett bättre och säkrare modersskydd. Allt fagert tal i motsatt riktning faller till jorden inför lifvets ständigt förnyade, hårda verkligheter.

En tänkare på detta område har sagt: "Förvånande är det verkligen, att kvinnorna, som i så hög grad äro beroende af en varaktig förbindelse, hvilka i sitt uppfostringsarbete så väl behöfva mannens hjälp, hvilkas hela lufslycka hänger på att mannens erotiska drifter uppfostras genom orubbliga ordningar — det är förvånande, att kvinnorna i våra dagar mångenstädes göra propaganda för slappa och naturalistiska åsikter och prisa den fria kärlekens själfhärlichkeit. Den enda förklaringen är, att de gamla föreställningarna om äktenskapets helgd ännu öfva en så kraftig efterverkan, att sådana kvinnor ej hafva någon åskådlig bild af de förhållanden, som skulle inträda, ifall det prisade individuella godtycket skulle komma till makten på det sexuella området".

Man begynner att allt mer och mer skönja konturer af den samhällsbild, som skapas af det prisade individuella godtycket. Allt större skaror af bedragna kvinnor, allt flera samvetslösa ogifta fäder, allt större antal "oäkta barn", parallellt med en fräck förkunnelse af "kärlek utan barn", därtill homosexuella förbindelser, brottsliga angrepp på små barn, intersexuella familjeförhållanden af rysvärdaste art, allt sådant kommer öfver oss som en verklig syndafloed.

Det gäller för oss kvinnor att vakna och stå upp till strid, innan det blir för sent — vakna ej minst därför, att just kvinnans moral håller på att brytas ned. Under arbete ute bland folket hör man mer än en gång det sorgliga vittnesbördet: "Flickorna äro värre och lätt-sinnigare än gossarna".

Vi måste se till, att krafven på kvinnorenhet bli bevarade. I stället för att där sänka fordringarna, skola vi ställa större kraf på manlig renhet än hvad samhället hittills fordrat — en rätt likställighet mellan man och kvinna. Vi måste värna äktenskapets idé och på nytt bära fram hemmets stora tanke med dess kärleksvärme och karaktärsdanande makt.

Låt oss därtill i verklig barmhärtighet utan hvarken fariseisk nedlåtenhet eller för mycken känslsamhet söka att stödja och hjälpa de olyckliga, som gått vilse i lifvet. Inför denna sistnämnda förpliktelse måste man frå-

ga: Hvad skola vi kunna göra i detta enskilda fall, då bestående lag tillämpats i hela sin stränghet?

En dom på straffarbete för lifstid måste enligt lag gå till högre rätt för att vinna stadfästelse. Hofrätten har också redan upptagit saken och remitterat handlingarna till medicinalstyrelsen. Möjligen kommer hofrättens utslag att på grund af nämnda styrelses utlåtande medföra förmildring. Om så ej sker, så kan nåd begäras så snart domen fått laga kraft. En nådeansökan skall för att gälla vara skriven af den dömda själf eller af någon släkting, men ingenting hindrar att andra, som anse domen för hård, ansluta sig till en sådan ansökan med en särskild skrivelse, som innehåller en saklig och belysande motivering. Göres detta rätt och klokt, så torde man våga hoppas, att det skall kunna medverka till benådning i det ifrågavarande fallet och därmed också skapa ett prejudikat för sådan benådning, ja kunna bidraga till att öppna blicken för nödvändigheten af en revidering af strafflagen i den riktning, att vid dom för mord mera hänsyn må kunna tagas till de vidt skilda omständigheter, hvarunder dessa brott begås. Något torde då verkligen ha kunnat göras för den ogifta moderns skydd och rätt.

Fadern — hur han och alla andra pliktförgättna fäder skola kunna nås med den dom de förtjäna? Ja, det är det hittills ännu olösta problemet.

Stockholm 10 sept. 1910.

Ina Rogberg.

Från världens rösträttsfält.

Det berättades helt nyligen i Dagny om Dr. Ernestine Perez, "kvinnorörelsens förkämpe" i Chile, "intellektualismens" säte i Sydamerika. Och från **Argentina**, om något det praktiska, nyktra arbetets hemvist darsamstädes, förmåles det, att hos fru Ramirez i La Plata — en mindre stad något sydost om Buenos Ayres — bildades den 29 Maj i år *Det feministiska nationalförbundet*, som har till mål att förena Argentinas kvinnor och som antagit följande principer för sin verksamhet:

"Med hänsyn därtill att kvinnorna icke åtnjuta den frihet och de förmåner, som böra tillkomma hvarje mänsklig varelse, och att den trälldom, hvari hälften af släktet befinner sig, måste verka hämmande på det sociala framåtskridandet, bilda vi en förening till kvinnornas frigörelse efter detta program:

- 1:o Att kvinnan genom äktenskapet icke må förverka eller hindras i utöfvandet af någon medborgerlig rättighet.
- 2:o Politisk representationsrätt för kvinnan.
- 3:o Skilsmässas införande.
- 4:o Skydd för barnen.

Fru Maria Arabella Ramirez valdes till ordförande i den nybildade föreningen och sex andra damer skola tillika med henne utgöra styrelsen därför.

Det föreliggande är kvinnorörelsens organiserade begynnelse i ett nytt land, och därifrån till de engelska suffra-

getternas bestämda uppträdande och känsla af att ha nått långt förbi stadierna af åtlöje, fullkomlig ringaktning och smädelse är vägstycket långt, drygt och backigt. Men det ena landets kvinnor efter det andra vandra dock vägen, fast med olika snabbhet, med olika taktfasthet i gången och med olika energi. — De vandra den dock, och de skola alla omsider nå fram till målet — sin *politiska frigörelse* och sin därmed förenade *makt* att hvar och en i sin mån, om de vilja det, bidra till att det myckna vidriga, låga och simpla, som ännu vidlåder samhällsskicket så småningom skall ersättas af bättre, högre och ädlare former.

Vägens stadier äro många, olika för hvarje land efter det landets omständigheter och förhållanden. Så ha **Tysklands** kvinnor nu nått därhän, att de nära nog samfällt protestera mot sin kejsares men *icke* absolut enväldiga härskares ord. Fru Adèle Schreiber har i "Morgenpost," ett oberoende, liberalt blad, bl. a. fäst uppmärksamheten vid en fras i det beryktade königsbergstalet, där kejsaren af drottning Louises arbete för sitt land drar den egendomliga slutsatsen, att Tysklands kvinnor nu böra arbeta i sina hem.

Detta yttrande synes vara direkt riktadt mot kvinnornas politiska organisationer. Men, säges det, emedan kvinnorna *nu*, enligt en lag, som trädde i kraft i april 1908, blifvit tillerkända samma rättighet som männen att bilda politiska föreningar, förefaller det nästan lika egendomligt, att kejsaren härvid nästan desavouerar ett lagbud, som han själf, om icke formulerat, så dock underskrifvit.

Preussens L. K. P. R. har också haft ett till trängsel besökt protestmöte i Berlin, och följande resolution antogs enhälligt:

"Detta möte protesterar mot kejsarens tal i Königsberg, hvilket tal åsidosätter allmänna opinionen och folkets vilja, samt emot de påbud kejsaren anser lämpligt diktera för kvinnorna. Detta möte påstår, att nationen i dess helhet har rätt att häfda sin vilja, och är beslutet att vakta den rätten, om det blir nödvändigt. Mötet uttalar sitt skarpaste klander af en regering, som icke förekommit dylika yttranden, och ämnar vid nästa val göra sitt till för att nationens vilja fullt skall visas."

Uti en radikal tidning läses också följande skarpa ord: "Antalet af dem som öppet erkänna sig vara suffragetter ökas i Tyskland, och de ämna gå till strids. Tyska regeringen har nu en fiende till utom socialdemokraterna. Kvinnorna föreslå de oberoende politiska partierna att visa sitt ogillande af königsbergstalet genom att rösta emot den nya budgeten."

Det är icke så litet krydda i de tyska kvinnornas uppträdande härvidlag, om det nu kan medföra någon verkan till deras förmån, och när Reverend Anna Shaw för några veckor sen hemkom från England, innan ännu königsbergstalet gått af stapeln, uttalade hon som sin öfvertygelse, att det hennes landsmaninnor hade nödigt var "mer krydda och mer färg" i sitt arbete. Och det ser ut som om amerikanskorna själfva redan förut känt sig stimulerade af sina engelska systrars energi och fart.

Friluftsmöten och processioner, helst i autos, ty ameri-

kanskorna tycka icke mycket om att gå till fots, ha efterträdt förra tidens "sammanträden", och det säges uttryckligen, att det är de engelska anti-suffragisternas påstående, att den amerikanska rösträttsverksamheten vore stadd i aftagande, som gifvit ökad ifver åt arbetet. Utom den amerikanska nationalföreningen för K. P. R. med otaliga lokalföreningar finnas i hvar och en af **United States'** 46 stater särskilda rösträttsorganisationer, och i flertalet af dessa har agitationen ökats under sommaren.

"*Aldrig*", skrives det från Manhattan i N. Y., "*har landet i sin helhet sett ett sådant intresse för K. P. R. som det, hvilket nu breder sig från Atlanten till Stilla Havet, och i flera af våra stora städer har rösträttsverksamheten utvecklats till rent politiskt arbete, ett deltagande i allmänna ärenden, som kvinnorna aldrig förut ådagalagt under rösträttsrörelsens historia.*"

Vidare berättas det om den propaganda, som under året med framgång utförts i storstaden New York. Förut existerade de trenne stora rösträttsorganisationerna: "Själförsörjande kvinnors jämlikhetsförbund", "Den studerande ungdomens förbund för lika rösträtt" och "Förstädernas gemensamma råd", men under år 1910 ha ytterligare 9 föreningar bildats och vuxit till anseende omfång:

1) "*Lika rösträtt för män och kvinnor*", ett stort förbund af rika och socialt högstående kvinnor, hvaraf många aldrig förut beträddt rösträttsfältet.

2) "*Det kooperativa förbundet för lika rösträtt*".

3) "*Tjänarnas kooperativa förbund för K. P. R.*".

4) "*Den politiska studieklubben*".

5) "*Männens förbund för K. P. R.*".

7) "*Förbundet Jeanne d'Arc för K. P. R.*".

8) "*Den östra stadsdelens förbund för kvinnans politiska rättigheter*", och

9) sist men icke minst "*Kvinnornas rösträttsparti*", en förening af suffragetter, som har till syfte rent politiskt arbete, ordnad efter valdistrikten och med afsikt att öfva påtryckning på representanterna för dessa distrikt, emedan rösträttsfrågan i första hand skall afgöras af samma representanter i statens lagstiftande kår.

Under arbetets fortgång ha hållits 500 möten inom- och utomhus samt af flygblad utdelats 150,000 engelska, 80,000 yiddiska (judarnas blandspråk), 80,000 italienska och 20,000 tscheckiska.

"Och när jag tänker på, att vi endast i Manhattan ha trettio distrikt med en ledare för hvarje distrikt, därvid *en enda* ledare vid sina friluftsmöten endast sedan juli har haft nära tusen nya medlemmar att anteckna, synes det mig vara ett egendomligt tal att anse kampen för rösträtt nedlagd här i landet."

ELLEN WESTER.

Annonsera i Dagny!

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Köp Oskummad mjölk direkt

hemsänd i plomberade kärll till 17 öre pr liter.

AKTIEBOLAGET MEJERIET VICTORIA

Riks 770. — Kungl. Hofleverantör — Allm. 69 37.

Germansk vallfärd.

Text till bilder.

III.

Römerberg i Frankfurt a. M.

Spökhusen i Frankfurt.

För hundra gången läser jag i en bok, som bedårat mig alltsedan tidiga tonåren. Men i dag verkar den förtrogna texten — jag kan den ju som Fader vår — med en ny och förvirrande tjusning. Det beror väl på formatet. Jag är van att studera den i liten oktav med gnetig frakturstil, och nu ligger originalupplagan framför mig i brokigt tryck af sten och bjälkar, tornade mot skyn. Jag stafvar och blåddrar i traf.

Den mjuka fuktbruna dager, som hör till små gyttliga medeltidsstäder, dallrar i de brunnsdjupa gränderna och höljer väggarnas tusen djärfva språng och nycker i förtrollande halfskymning. Den ena våningen kastar sig handlöst ut öfver den andra, och det vilda vågstycket upprepas ideligen, tills gafvelkrönen mötas tvärs öfver gatan med en trådsal himmelsremsa mellan sig. Rapunzelgässchen, Goldhutgässchen. . . Allt skapelser af dumdrygt praktiska riksstadskrämare, som med välbehag drefvo sina hanteringar i skumma prång och höllo himmelens ljus för en föga matnyttig inkräktare. Så arbetade de i fåvitsko på ett mästerverk i klärobskyr — sagan som jag nu går och läser för hundra gången och som heter "Dichtung und Wahrheit".

Det myllrar i kvällningen af lössläppt arbetsfolk och smutspittoreska barnungar; från Mainkajen framvingla ur grändernas mynningar flockar af sjäare och matrosar. I äppelvinsutskänkningarna går stämningen hög. Rundt om Justitiabrunnen på Römerbergstorget sitta affärskvicka gatpojkar och lura på att aflocka någon enfaldig turist en nickslant medelst upplysningen, att de tre taggade gafflarna midt för, det är den heliga Römer, där det forna rikets kejsare afåto sina kröningsmål i kurfurstarnas krets. Men jag har med mig en Frankfurtpojke, som vet bättre besked om dessa ting och som på okynne hjälpte till med serveringen vid Josef II:s kröning. En erfaren gammäng, denne lille Wolfgang Goethe!

I labyrintherna kring Bartolomäusdomen och Römerberg har han varit mig en trogen ciceron, sin älsklingsutsikt, flodperspektiven från gamla Mainbron, har han icke försmått att högst egenhändigt utpeka, men när jag nu styr stegen åt Judengasse, försvinner han som en rökfigur.

Ack, den ruckliga och stinkande härlighet, som en gång förhåxade hans unga äventyrshåg, har gått all världens bedröfliga väg, Judengasse har kommit sig upp och blifvit döpt — till Börnestrasse efter hans giftigaste vedersakare bland Israel — och som enda relik från ghettodayarna kvarstår dynastin Rothschilds stamborg, putsad och sirlig, brunhvit som ett pepparkakshus med glasyr. Detta är Frankfurts verkliga casa santa, inte det där andra födelsehuset vid Hirschgraben, från hvilket utgick en odödlig protest mot det frodiga samhällets anda. Goethe bevars, "alle Achtung", men ett firmanamn är det dock inte.

Porten står öppen, det är alltså visningstid. I förstugan syns ingen biljettförsäljare. Jag tittar in i ett kontorsrum till höger, där en simpel dubbelpulpet berättar om prunklös miljonärsid. Vill då ingen ta upp afgiften? Jag hojtar upprepade gånger i det talrör, genom hvilket Mayer Amschel, stamfadern, nedsände order till sina biträden. Ett ödsligt eko svarar.

Tvekande, något kuslig stiger jag uppför trappan. En mörk gång och inom en spjälvägg ännu ett kontor, sannolikt Mayer Amschels privatkabinett. Nej, här törs jag inte irra gratis längre. Snart börjar här spöka, jag anar osälla bankirandar. Försiktigt smyger jag ned för den knakande trappan.

Judegatans tillbommade butikfönster erinra mig, att det är sabbat, och jag inser, att spökslottets kastellan pliktförgädet uppehåller sig i synagogan strax invid. Lyftande känns det emellertid att ha lurat Rothschildarna på 50 pfennige.

Staden som blef en roman.

Det var en gång för mycket länge sedan, i stångpiskornas tidehvarf, då kom en trollkarl till den lilla rikskammarrättsstaden Wetzlar, läste en strof öfver den och tecknade med sitt magiska spö en krets omkring den, hvarpå han halfsjungande drog sina färde och vardt aldrig mera sedd i den trakten.

Där låg nu Wetzlar förgjordt, orörligt, för evigt bundet af den mäktigaste besvärjelse. En ny tid, opudrad och jäktig, stormade an, och utanför trollringen fick den vackert göra halt. På platta, ovigda marken hinsidan Lahn kunde den husera med sina stålskenor och fabrikskorstenar, men Wetzlars branta, kullriga gator ligga reserverade åt Werthers ädla skugga.

I denna backgränd bor unga doktor Goethe, skald

Lottes hus i Wetzlar.

hundramila hem, som kräfver tusende och millioner mänskliga lifstrådar för att väfva sin storhet och sin lycka. Om icke hennes hela lifsgärning förvissat oss därom, så skall detta hennes verk ensamt göra det, så som det genomskimras af hennes glädje öfver att vara en sådan tråd inflätad i nationens praktfulla väfnad, lockande andra att med glädje möta ödet att låta skytteln löpa af med och skedklofven banka fast däri ens egen privata lilla lilla lifstråd. Vi följa i läseboken knippen af sådana mer eller mindre medvetna om sin plats i den fosterländska väfven, mer eller mindre individuellt framträdande, somliga grofva, gråa i den farliga men starka vadmalen, andra med en glans köpt genom exploatering af de mångomskrifna norrländska rikedomarna.

Den andra delen af Anna Sandströms läsebok har varit efterlängtat, och där den nu föreligger är den, som man väntat, en fullödig fortsättning af verket och föranleder oss att pockande vänta på det som återstår — Svealand och delar af Götaland.

Hvad jag sagt i min anmälan i Dagny nr 12 år 1908 känner jag mig frestad att ord för ord upprepa. Det är samma skickliga och alltid taktfulla pedagogiska mästarehand som tecknar, men motiven för taflorna äro så nära som möjligt det motsatta af dem hon hade att göra med 1908. Nu är det ett arbetslif bland timmerskogar och fäbodas, bland skogsjättar på rot och skogsjättar på färd utför skummande forsar, instängda inom ringbommen och jämrade sig under sågens järntänder, ett arbetslif på unga odlingsbygder, inklämda mellan fjällryggar eller som ett bräm bredande sig vid höglandets fot, småningom under seklernas lopp höjande sig ur Bottenhafvet, ett arbetslif bland myrens dimmor och snötopparnas hvassa vindar, under sommarens vänliga sol, som glömmet att gå till hvila när natten kommer, och vinterns buktande och ringlande hemlighetsfulla ”jätteorm af eld,” från hvilken ”oupphörligt ljunga nya flammor fram, glänsa, glimma och slockna”, himlaelden, som tyckes de enkla naturbarnen hemsk och fasaväckande. Och detta arbetslif bygger på en natur, som sällan ler och aldrig skämmer bort men mest med skrämmande och hotande och bedjande allvar jagar fram den mänskliga energien och tvingar fram offervilligheten, äfven om den ej jublar. Ja, den är kanske så skrämmande och hotande, att de bedjande tonfallen ej förnimmas, och då kanske den ej jagar fram energi och offervillighet utan genom sin oöfverskådliga storslagenhet och sina obegränsade kraf pressar ned människoanden i dåsighet och trumpen ovilja. Sörlänningens kraft visar sig stundom spröd, där den lille gule mongolen mjukt böjer sig för den hårda nödvändigheten och vinner på den just genom att mjukt böja sig, där det ej är möjligt att betvinga och behärska.

Anna Sandström är icke rädd för att vara omständlig. Detalj efter detalj framlägges, till dess vi följt ett arbete från dess förutsättningar genom dess metoder till dess resultat. Ljusnans flodområde inbjuder till studier af skogen och de näringar, som uppväxa ur dess sköte. Vi följa Ljusnans oroliga lopp, floden, som likt många

till yrket och jurist på lediga stunder, med smal fjärrblick utåt bergen. Här i ett hörn af Domtorget ligger Kronprinsen, hans mathål, och några krökar längre bort klinga genom de smårutiga gafvelfönstren i Tyska ordens hus de spåda och känslofulla tonerna från Lottes klavér. I djupet under sitt gröntomhågnade murhvalf porlar Werthers brunn, och hän öfver åsen slingrar gångstigen, där Werther evigt svärmar i morgondagg, berusad af larkans och Homeros' sång och af synrandens böljande kullar.

Bakom det där dystra Erkerfönstret knallade en oktober natt det pistolskott, hvars genljud aldrig dör — vakt-hafvande brodern i franciskanerklostret såg blixten — och en liten rynkig, blid gumma förevisar med djup känsla af ställets helgd Wilhelm Jerusalems oförändrade dublett. ”In diesem Stuhl hat sich der Werther erschossen. Sie kennen den Roman?” På inkvisitorisk tillfrågan medger hon dock, att den rostiga pistol, som pryder sekretären, ditlagts för fullständighetens skull.

Romanen är genombläddrad och man har att börja den på nytt, hvarvid man upptäcker ett motto, ristadt på en fönsterruta i ett hus, där Lottes anförvanter bodde. ”Dein Mund, geschaffen nur zum Küssen —!!“

Wetzlar går i god för att denna inskrift har diktats af Goethe. Naturligtvis — hela Wetzlar finns ju till bara i hans ungdoms lyriska dagbok.

Huck Leber.

Litteratur.

Anna Sandströms läsebok. II. Norrland. Natur och arbetslif i svenska bygder. Stockholm. P. A. Nordstedt & Söner. 1910.

Vår bygd, vårt land,
vårt hundramila hem,
väf af vårt lif
din storhet och din lycka!

Dessa Heidenstams af känsla vibrerande ord, som Anna Sandström sätter som motto för andra delen af sin geografiska läsebok, måtte hon ha gjort till sina, när hon kan teckna oss en så vacker bild af just den del af vårt

af de norrländska utgöres af en rad sjöar. "Det är, som om sjöarna voro pärlor och själfva älfven snöret, som bara visar sig i mellanrummen". I Marman möter oss timmerstockarna. Vid Askesta äro vi med om att plocka dem ut ur ringbommen, att "tumma" dem och märka dem och passa in dem i sågramen. Vi se deras förvandling till virke och taga vara på hvar bit af dem, ja, på hvarvt sågsån, som faller från dem. Vi äro med om att lagra dem och stufva in dem och tänka oss deras färd till främmande land. Vi se huru sågverksindustrien drifver upp jordbruket genom att ständigt begära att bonden skall skaffa mat åt den befolkning, som tätnar alltmer om fabriker och köpmanskontor, och vi få veta hvilken prätigt vinst han får för det besväret, en vinst, som han kan betydligt öka genom att samtidigt odla sin skogsbit och sköta sitt laxfiske.

Vi måste ock ta reda på hvarifrån de komma, alla dessa millioner timmerstockar, som Ljusnans tjänstvilliga ström bär ned mot hafvet, och den undersökningen för oss till Härjedalen, vårt sydliga Lappland, som ej orkar med att föda fler människor än Uddevalla och fått vänta på järnväg ända till 1909. Den förespeglar en period af lifaktighet, som för våra tankar till medeltiden, då färdvägen till Olavsmässan i Trondhjem gick därigenom. Slutligen kommer kapitlet om de norrländska skogarnas natur och lifsvillkor, kampen mellan de olika trädslagen, om den "försumpade" skogen på södra Lapplands jämna högländsvidder, "skogs- och myrlandet", dess räddning genom utdikning, om skogseldar och svedjande, om skogskultur.

Lika grundligt genomarbetade bli öfriga fält af norrländskt näringslif, ständigt knutet till geologiska och biologiska förhållanden.

Skildringen blir färgglad och lätt genom träffande bilder från barnens egen värld, t. ex. dvärgbjörkens blad äro så små som ett barns lillfingernagel, kråkbärs- och mjölonrisets gren så tillplattad, som om man bredt ut den mellan gråpapper för att pressas, dvärgvidet skulle vara en lagom stor buske åt Tummeliten.

I skildringen af norrlandsfolkens vandringssaga tages beröringen med norrmännen och de norska intressena med, men hvad man ändå saknar är själfva hufvudragen däraf i svenskarnas marsch längs kuster och uppför älfvarna, norrmännens från fjällen genom tvärdalar och nedåt älddalar, samt de konflikter, som uppstå på grund af renarnas totala negligering af allt hvad gränsrösen och kartor heter och deras trots mot all husbondemynighet, när hungern kommer på. En sandströmskt naiv och objektiv skildring af dessa företeelser skulle dels gifvit förstændets klara färger åt historiens torra ord om 1500-talstvisterna om finnmarkerna, behöfliga äfven för mången lärare, dels åt vår segslitna politiska lapska fråga. Den kommer gifvetvis icke att lösas af vår tid, utan de unga lockhufvuden, som nu barnsligt bygga upp för sig begreppet fosterland, få nog en gång grubbla öfver den. Men därför är det viktigt, att just den första upplinjerings af frågan blir i all sin enkelhet både riktigt och tillräcklig.

Jag tror nästan att kapitlet "En vinterfärd i öfre Norrbotten" är det roligaste i hela boken. Mätte nu intet skolbibliotek i detta land underlåta att sätta denna bok i händerna på barnen men uppmana dem att om möjligt köpa den själfva, inte för att ställa den på hyllan bland dammiga skolböcker utan bland de riktigt roliga böckerna.

Jenny Velandér.

Rättelser. Med beklagande af de många tryckfel, som trots en omsorgsfull korrekturläsning till redaktionens stora förtret på grund af alltför stor brådska på tryckeriet i sista stund insmugit sig i förliden veckas nummer, få vi härmed rätta några af de viktigaste. I artikeln "Teofron Säve" står på 1:sta sidan, 3:dje raden nereifrån "gallesk", skall vara: "gallisk"; sid. 458, första stycket af "Nürnbergens genius", står "Hic jace Nürnberg", skall vara: "Hic jacet" etc. Ett ombrytningsfel i artikeln "Moral" gör innehållet obegripligt. De två första satserna af artikelns tredje stycke skulle haft följande lydelse:

"Emellertid framgår ur alla sedlighetsdiskussioner som en solklar sanning omöjligheten af att förena det stora flertalet män och kvinnor i en gemensam trosbekännelse om kärlekens och äktenskapets idéer och tända kättarbål för dem, som tänka på annat sätt. Men hvad vi kunna är att råda bot för den partiella förlamningen af det allmänna rättsmedvetandets centra, hvilken möjliggör, att de mest elementära, eljes allmängiltiga hedersbegrepp ogeneradt och ostraffadt kunna upphävas af män i förhållande till kvinnor."

Att gå ned i den daggfulla dalen, just som solen stiger öfver höjderna och låter allt därnere, vattenstrålar, daggdroppar, gräs och blommor glänsa i silfverprakt, att gå där, på de öfre terrasser, med en stor klase muskatellerdrufvor i handen, njutande ömsom af denna och af det kristallklara vattnet, af luften i den daggfriska morgonstunden, af all denna naturens härlighet! . . . det är förtjusande, elektriserande! Ord af Davids psalmer, som låta »träden klappa i händerna, vinbergen fröjda sig» och all naturen prisa, jämte mänskan, sin skapare, uppstiga af sig själfva i sinnet, såsom rena uttryck af egna känslor och tankar. Aldrig har jag, såsom här, känt sanningen af den danske tänkaren Martensens ord:

»Gud kan förvandla allt till sakrament.

Han kan utaf allt göra ett nådemedel.

Hela verkligheten kan vara sakramental».

Fredrika Bremer (»Ett par blad ifrån Rhenstranden»).

Våra ärade läsare
 uppmanas vördsamt att ifrigt verka för
 DAGNYS spridning genom värfvande af
 nya prenumeranter.

Arbetet för den internationella rösträttskongressen.

Det förberedande arbetet för den internationella rösträttskongressen 1911 i Stockholm pågår redan med stor kraft och ifver. Den stora centralkommittén har konstituerat sig med fröken Signe Bergman, ordförande, fröken Axianne Thorstenson, v. ordförande, fröknarna Ninni Kohnberger och Elin Carlson, sekreterare, samt fröken Anna Frisell, skattnästare. Vid sidan af centralkommittén arbeta fem subkommittéer: finanskommitté, festkommitté, presskommitté, lokalkommitté, inkvarteringskommitté, samt sekretariatet. Som representanter i centralförbundet inträda för festkommittén: amiralinnan Lizinka Dyrssen, född af Ugglas; för finanskommittén: öfverstinnan Axeline Virgin; för inkvarteringskommittén: doktorinnan Berta Nordenson, f. Kleman; för lokalkommittén: doktorinnan Lilly Laurent; för presskommittén: fru Else Kleen; för sekretariatet: fru Carola Sahl von Koch. Suppleanter äro: för festkommittén fröken Bertha Hübner; för finanskommittén fröken Anna Åbergson; för inkvarteringskommittén fru Alma Vik; för lokalkommittén fru A. Hammarlund; för presskommittén fröken Elin Vägner; för sekretariatet dr Sofia Holmgren. Ledamot af centralkommittén är dessutom fru Ann Margret Holmgren, f. Tersmeden.

Det stadsbidrag å 3,000 kr., hvilket Landsföreningen i och för kongresskostnaderna gjort framställning om hos Stockholms stadsfullmäktige, har afstyrkts af drätselnämndens första afdelning, hvilken haft att i första hand afgöra frågan. Tre af afdelningens medlemmar, hrr Lamm, Borgström och Österlöf, hade dock reserverat sig och tillstyrkt ett anslag af 1,500 kr. Ännu finnes ju emellertid något hopp om bidragets beviljande, när stadsfullmäktige själfva sedan ha att definitivt besluta. Skälet att bidraget ej borde gifvas åt Landsföreningen, emedan densamma verksamhet är att anse hufvudsakligen af politisk art, bör näppeligen vara utslagsgifvande. Andra kongresser, exempelvis fredskongressen, hvilka väl kunna anses ha fullt så starkt politiskt syfte, ha åtnjutit stadsbidrag. Det är hoppas att detta tages i öfvervägande när stadsfullmäktige fatta sitt afgörande beslut.

Föreningsmeddelanden.

Stockholms F. K. P. R. höll förliden måndag under ordförandeskap af d:r Karolina Widerström sitt första sammanträde för hösten. Den viktigaste frågan för aftonen utgjorde ordnandet af föreningens bidrag till kongresskostnaderna nästa sommar. Efter framförande af åtskilliga förslag beslöt mötet uppdraga åt styrelsen att bestämma sättet att inkassera den afgift å 1 kr. pr medlem, som redan vid Centralstyrelsemötet i Jönköping i januari fastslogs såsom det lämpliga bidraget från de olika föreningarna. Fru Ann Margret Holmgren meddelade den glädjande nyheten att föreningen i gåfva af författarinnan fröken Lotten von Kræmer fått mottaga en summa af 1000 kr., afsedd att

användas till en automobilutflykt till Drottningholm under kongressveckan.

Vidare redogjorde fröken Anna Åbergson för de språkkurser, hvilka föreningen, om tillräckligt antal medlemmar anmäla sig, kommer att anordna under vintern såsom förberedelse till kongressen. Kurserna, som komma att pågå 20 okt.—15 dec. och 31 jan.—15 maj med en och en half timme två gånger i veckan skulle komma att betinga en afgift af 15 å 25 kr. Se vidare annonsen i dagens nummer.

Föreningen beslöt att det vanliga Centralstyrelsemötet i januari skulle hållas i Stockholm nästa år.

Fröken Anna Lindhagen lämnade några kortare uppgifter om Stockholms länsförbunds verksamhet under sommaren, hvarpå fröken Anna Kleman höll ett föredrag öfver Mary Wollstonecraft.

Kvinnornas diskussionsklubb i Stockholm höll torsdagen den 6:e dennes sitt första sammanträde för vintern i Svenska läkaresällskapets lokal. Sedan års- och revisionsberättelserna föredragits och ansvarsfrihet beviljats styrelsen för förvaltningen, företogs en del val. Ledamöter i styrelsen blefvo fruarna Bergner-Andersson, A. Faustman, C. Sahl von Koch, H. Sachs, Else Kleen, E. Brissman, grefvinna M. Ehrensvärd, doktorerna A. Sundqvist och M. Wester-Hallberg samt fröknarna N. Kohnberger, A. Ljungberg och H. Wahlström. Dr A. Sundqvist utsågs till ordförande. Revisorer och suppleanter återvaldes.

Företvarande styrelseledamöterna fröknarna Wägner, Staël von Holstein, dr Kinberg, fröken Gyllencreutz, fru Sellberg och fru Kjellberg hade undanbedt sig återval.

Aftonens diskussionsämne var de ogifta mödrarna och deras barns ställning samt möjligheterna till att förbättra densamma. Inledningsföredrag hölls af fröken N. Kohnberger, som redogjorde för den tyska föreningen Mutterschutz och hvad som genom densamma i Tyskland gjorts för att förbättra ogifta och gifta öfvergifna mödrars ställning. Som andra inledarinna talade fröken E. Pauli, sekreteraren i Svenska fattigvårdsförbundet, starkt betonande att hvad som hos oss borde göras skulle spontant ansluta sig till hvad som redan gjorts och stå i samförstånd med de officiella myndigheterna, ej komma till att blifva ett omplanterande af utländska idéer på svensk mark. I den därpå följande diskussionen framförde fröken Anna Lindhagen samma synpunkter som hon framlagdt i Dagnyartikeln af den 29 sept. "Fattiga, ensamma mödrar och deras barn" samt framlade förslag till en petition från svenska kvinnor, hvilken skulle framhålla nödvändigheten af lagändringar i afseende på de ogifta mödrarnas ställning och barnens rätt gentemot fadern.

Af fru Hilda Sachs framlades förslag till resolution gående ut på att mötet skulle hemställa, att den del af behållningen af Barnens dag i år, som inte går till skolofskolonierna, anslås till de ogifta mödrarnas och deras barns hjälp.

I den lifliga diskussionen deltog äfven manliga talare, såsom redaktör von Koch och dr Jundell. Mötet antog fru Sachs' förslag till resolution, och styrelsen beslöt tillsätta en kommitté för utredande af möjligheterna att få till stånd en petition från de svenska kvinnorna i enlighet med det förslag fröken Lindhagen framlagt.

Sprid Dagny!

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{2}$, 2:50 för $\frac{1}{3}$ och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Sex präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Gagner, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor, 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller 7 $\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

UNG lärarinna önskar från den 18 nov. till den 30 jan. komma i bättre familj. Är villig att läsa med nybegynnare och för öfrigt gå frun till handa. Svar till "H. J.", Mölnbo p. r.

Studentska

önskar plats i familj som lärarinna. Svar till "Realist", Karlskrona p. r.

En 19-årig examinerad

småskollärarinna önskar plats i familj att undervisa 1-2 barn i vanliga skolämnen, gärna nybörjare. Önskar anses som familjemedlem. Rekommendationer kunna fås. Svar emotes tacksamt till "Genast", denna tidnings expedition.

Lärlarinna

utan hem önskar under ferierna från den 1 dec. till den 1 mars plats i familj att undervisa barn i småskolans ämnen. Svar emotes tacksamt under adr. "Lärlarinna", inom 8 dagar. Ronneby p. r.

Ung flicka

önskar plats i bättre familj i staden eller på landet, för att deltaga i förekommande göromål. Kunnig i matlagning. Har genomgått 8-klasligt läroverk och kan, om så önskas, vara behjälplig med läxläsning. Önskar bli ansedd som familjemedlem. Svar med uppgift om lönevillkor till "B. C.", Södra Sandby p. r.

Ung studentska

som önskar resa utomlands söker plats som sällskap och hjälp för äldre dam. Sökanden är äfven kunnig i massage. Ref. önskas och gifvas. Svar emotes tacksamt till "Oktober 1910", Tidn.-kont., Karlavägen 6, Stockholm.

Ung landbrukaredotter

af god och aktad familj, kompetent att sköta ett hem, söker plats som hushållerska hos bättre, hyggelig och aktingsvärd ungherre. Svar till "Småländska", p. r. Södra Vi.

Elementarbildad,

något musikalisk, anspråkslös landflicka önskar plats i familj som hjälp och sällskap. Gärna där det finnes barn. Goda rek. finnas. Tacksam för svar till "Ordentlig", Mariestad p. r.

Sprid Dagny!

Värdinneplats

önskas i enkelt, bättre ungarlshem af en 26 års elementarbildad, husligt uppfostrad flicka. Tacksam för svar till "M.", Landskrona, p. r.

Plats som Husföreståndarinna

önskas hos ungherre eller änkeman af bildad flicka, är van att med ordning och sparsamhet sköta ett hem. Svar emotes med tacksamhet till "1910", Elmhult p. r.

23-ÅRIG bildad flicka, som genomgått husmoderskursen i Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. Önskar mot fritt vivre komma i en ansedd familj såsom hjälp och sällskap. Svar till "Hösten 1910", Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

BÄTTRE FLICKA, kunnig i enkla matlagning, bakning m. m. önskar för att vidare utbildad sig i hushåll komma i aktingsvärd fam. där god mat och trefl. upplägg. förekomma. För att få disponera någon del af dagen för egen räkn. önskas endast liten lön eller fritt vivre. Svar till "1 Nov.", Landskrona-Postens exp., Landskrona.

EN UNG bättre flicka önskar till slutet af okt. plats i fam. Något kunnig i sömnad och van vid att deltaga i inom ett hem förekommande göromål. Någon lön önskvärd. Svar till "Familjemedlem", under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

BARNKÄR, något musikalisk, 20-årig flicka som genomgått 8-klasligt läroverk samt kortare hushålls- och klädsömnadskurser önskar plats som hjälp och sällskap. Road af skrifgöromål. Svar till "Småländska 20 år", Jönköping p. r.

Kvinnlig korrespondent,

behärskande engelska och tyska språken, skicklig stenograf och maskinskrifvare, van vid bokföring och kassagöromål, önskar platsombyte i höst. Svar emotes tacksamt under adress "Platsombyte hösten 1910", p. r. Teckomatörp.

Ung flicka,

som genomgått handelsskola, önskar plats på kontor, lager eller i affär. Tacksam för svar under adr. "Villig", Nyköping, p. r.

Flicka med kontorsvana

och som innehaft plats hos domare söker anställning som skrifbiträde eller å kontor. Svar till "Skrifbiträde 1910", Södertälje, p. r.

Kvinnlig Bankkassör

med anställning vid större afdelningskontor i landsorten söker till följd af familjeförhållanden plats i Stockholm på bank eller större affärskontor. Personlig inställelse om så erfordras. Svar till "Kassa", Svenska Dagbl., Stockholm.

Ung flicka

som genomgått handelsskola önskar plats på kontor eller som kassabiträde. Tacksam för svar under adr. "Villig". Nyköping p. r.

Kvinnlig kontorist

med 3 års vana i större affär, kunnig i alla på ett kontor förefallande göromål och med verkligt goda rekommendationer önskar plats strax. Svar emotes tacksamt under adr.: "G. F." poste restante eller rikstelefon 89 & 436, Kristianstad.

Kontorsvan

flicka, 22 år gammal, önskar plats å kontor, helst i landsortsstad, genast eller 1 nov. Åger 4 års vana i bokföring och kassas skötande, utmärkta betyg kunna företes. Svar märkt "Kassavan", Hallsberg poste restante.

Bättre flicka,

kunnig i enklare matlagning, bakning m. m. önskar för att vidare utbildad sig i hushåll komma i aktningssv. fam. där god mat och trefl. upplägg. förekomma. För att få disponera någon del af dagen för egen räkn. önskas endast liten lön el. fritt vivre. Svar till "1 nov.", Landskrona Postens exp., Landskrona.

Bildad, nitton-årig flicka

önskar komma i godt hem för att vara som hjälp dels i hushållet dels vid läxläsning. Villig betala något. Svar till "Familjemedlem", Halmstad p. r.

Gynna Dagnys annonsörer!

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

LEDIGA PLATSER.**Föreståndarinna.**

Vid den arbetskoloni, som å Lillsjönäs vid Stockholm af Hjälpklassernas skyddsförening d. 1 instundande april skall öppnas för från Stockholms folkskolors hjälpklasser utgångna barn, skall såsom föreståndarinna anställas en med göromålen i ett landthushåll fullt förtrogen person, som därjämte är kompetent att leda barnens uppfostran. Årslön 600 kr. jämte fritt vivre. Ansökningar inlämnas före den 1 november till undertecknad, föreningens ordförande, som och lämnar närmare upplysningar.

Frans v. Schéele.

Fredsgatan 9, Stockholm.

Guvernans

erhåller plats i familj att läsa läxor med två gossar, som gå i läroverk 4:de och 2:dra klasser, samt kunna undervisa i pianospelning. Svar märkt "Plats i godt hem" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Samaritsyster

kunnig i sjukvård samt intresserad af fattigvård får plats i Kiruna den 1 Februari 1911.

Lönförmåner: 600 kr. pr år, delvis möblerad bostad om 1 rum och kök samt vedbrand och telefon.

Ansökningar med utförliga upplysningar, betyg, referenser samt fotografi sändas före 15 oktober till Fru Sigrid Lenander, hvilken på begäran sänder instruktion samt lämnar andra nödiga uppgifter.

Barnfröken,

bildad, pålitlig och barnkär, önskas snarast möjligt att sköta två små barn i Helsingfors, Finland. God familj och förmånliga villkor. Svar med rek. och foto. sändas till fru L. Wasastjerna, N. Magasinsgatan 7, Helsingfors.

Kvinnlig gymnastikdirektör

erhåller anställning vid kuranstalten Borg. Svar: Kamrerarekontoret, Kneippbaden.

Bildad flicka

af god familj erhåller stadigvarande plats för skötsel af en 4 månader gammal, frisk gosse. Reflekterande skall vara barnkär, ordningsfull och van att på egen hand sköta barn. Svar med angifvande af löneanspråk, betygssafskrift (ref.) och foto. torde sändas till ingenjör Pontus Lindström, Örebro.

Skolkökslärarinnor.

Tre befattningar såsom biträddande lärarinnor i huslig ekonomi vid Stockholms stads folkskolor kungöras härmed till ansökning lediga.

Ansökningarna skola ställas till Öfverstyrelsen för Stockholms stads folkskolor och inlämnas å dess expedition, Fredsgatan n:r 9, senast den 31 oktober 1910 kl. 12 på dagen. Vid ansökningarna skola fogas behörigen styrkt merit och tjänsteförteckning, frejdebetyg samt läkarebetyg ävensom handlingar utvisande att sökande är behörig till den sökta befattningen. Närmare upplysningar om kompetensfordringar för befattningen erhållas å Öfverstyrelsens expedition.

Lönen är 1,200 kronor för år räknat.

Af lönen beräknas 150 kronor utgå i form af fri kost i skolköket och 150 kr. i form af fri bostad, där sådan erhålles.

Lärarinnebefattningarna tillträdas den 1 januari 1911.

Stockholm den 20 september 1910.

Öfverstyrelsen.

Lärrinna,

van och fullt kompetent att undervisa i svenska ämnen, språk och musik, erhåller genast plats för 3 flickor 12—14—16 år. Vidare genom Tjäders Byrå, Brukebergstorg 12, Stockholm.

Barnsköterska,

frisk, stark, pålitlig och barnkär, som dessutom vill deltaga med hushjungsysslor, sökes den 1:sta november för 3 barn i ålder 6½—1½ år. Rekommendationer, uppgift å löneanspråk samt foto. torde sändas till Fru Bankdirektör Winblad, Landskrona.

En bättre, barnkär flicka,

som är villig att deltaga i alla husliga sysslor och som sällskap åt två små flickor, 3 och 1½ år, får bra plats i liten familj på Saltsjöbaden. Lön 300 kr. pr år. Svar till "Medlem af familjen", Svenska Dagbladets hufvudkontor, Stockholm.

En fullt frisk,

ordentlig och anspråklös flicka i ålder 16—78 år, kan få plats i enkelt landtbrutarehem, att se till ett femton månaders barn och i öfrigt hjälpa till med hvad som förekommer. Anses som familjemedlem. Lön gifves efter öfverenskommelse. Svar inom 14 dagar till Fru Agda Persson, Torshög, Fjerdigslöf.

Kvinnlig kontorist

med vacker handstil, kunnig i maskinskrifning och enklare kontorsgöromål erhåller plats.

LARSSON & PEHRSSON,
Kristianstad.

Förestånderska

för syafdelningen i trikåfabrik i landsortsstad sökes. Den sökande bör vara mångårig i facket och hafva godt sätt att kunna leda arbetare samt att fullt tidsenligt sköta Tillskärning, Syning, Maskning & Paketering m. m. Den sökande torde insända betygssafskrifter och löneanspråk märkt "Triikåfabrik" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

English Ladies!

En ung fru, bosatt i vacker trakt på landet, önskar under höstmånaderna sällskap af en ung engelska i och för öfning af språket. Svar till "Fritt vivre", Vänersborg p. r.

Kvinnliga

arbetsområden.
Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,
54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre mtr säljes ett parti extra prima Congressgardiner i olika färger 100 cm. br. Vanliga allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggdular. Tråd 95 öre duss. Foderdometik 18 öre mtr. Ett parti bättre gardiner i vackra mönster. Bomullstyger fr. 29 öre metr. Bordvaxduk, Filtar, Gardinstufvar, Hellylle-Cheviot, god kvalitet i olika färger säljes särdeles billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Mot rosen

har Salubrin visat sig vara ett verksamt medel, och många haiva befriat sig från återkommande ansiktsros medelst salubrinbehandling.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

Sprid Dagny!

Parfymmer.

Stort och rikhaltigt lager af de utsökt finaste parfymmer från de förnämsta utländska firmor, finare och enklare tvålar, kammar, borstar samt finare toalettartiklar. Order till landsorten mot efterkraf.

A. V. Nording,
11 Biblioteksgatan 11
63 Drottninggatan 63

ROSABRIN

är ett absolut säkert medel mot röd näsa. Bruksanvisning medf. Pris 1: 50. Endast hos fru HOLMIN. Lästmakaregatan 8, i p. STOCKHOLM.

Begär Gardin- & Mattlagrets

Stockholm, Söder,
nyutkomna katalog N:o 7. Största sortering, billigaste priser. Sändes gratis och franko. Agenter antagas.

DALA-NATIONAL-MAGASINET

25 BIRGER-JARLSGATAN 25

INGÅNG FRÅN BRUNNSGATAN. Innehafvare: Fru Anna Lönnberg från Rättvik.

Alla slags Nationaldräkter och Konstväfnader, passande till väggbonader m. m. Konstsmiden, Smycken, Trä- och Näfverarbeten, allt fullkomligt äkta. Leksandslufvor, vackra, praktiska hufvudbonad för damer.

Prisbelönt på Norrköpings utställning. — Kappor och Promenaddräkter förfärdigas efter beställning, välgjordt arbete, billiga priser.

ALLM. TEL. 168 30. GÖR ETT BESÖK!

Wiréns öfverfeta LANOLINTVÅL, fina världens favorittvål.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från

A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)

21 Lilla Vattugatan 21 . . . Stockholm.

Utkommen märklig broschyr!

Samhällsskydd

— Pris 60 öre. —

Erhålles gen. hrr bokhandlare eller direkt från Emil Olssons Boktr., Drottninggatan 49, Stockholm.

Största fabrik i Skandinavien för
Damhårarbeten.

Färdiga arbeten i tusental, prima svenska hår i äkta naturfärger.

Herr o. Fru E. Malmberg.
58 Klarabergsgatan 58.

Edvin Bergs Förgylleriaffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas vördsamt.

OBS.! Gamla möbler renoveras och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).

Hvard.: 1/2, 12—2 och 1/2, 6—1/2, 7 e. m. Andra tider enl. öfverenskommelse.

Tandläkare

GERDA ISBERG

Götgatan 3. A. T. 306 11 (304 40). Mottag. 10—3. Andra tider efter öfverenskommelse.

Annonsera i Dagny!

Lektioner i Linnésömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg, 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

OBS.! Alla **Damer** måste köpa och prova den nyuppfunna Broderiapparaten hvarmed man själf tillverkar finfina väggbonader, bord- och golfmattor m. m. Pris pr st. 5 kr., pr 3 st. 12 kr. Franko om likvid följer ordern. Rekv. genast fr. Symaskinsaffären, Burseryd.

Hygieniska Skodon

tillverkas för Herrar, Damer och Barn.

OBS.! Prisbelönta af Dräkt-Reformföreningen. Skodon tillverkas äfvén efter modern fason.

Allt arbete utföres noggrant och af bästa material.

P. Gust. Pettersson,
52 Drottninggatan 52.

Begär priskurant

innan snörlif köpes, från Franska Snörlifssömmeriet, Norrmalmstorg 1, 1 tr. STOCKHOLM.

Ett svart klädningstyg,

6 mtr. helylle satinkläde, 90 cm. bredd, tjock, mjuk kvalitet, djup svart färg med ovanligt vacker glans, varar i många år, säljes till endast 10.50 st. Otto Oskarsson, Kl. N. Kyrkog. 22, Stockholm.

KAFFET HAR STIGIT kolossalt på kort tid.

Passa därför på och köp af mitt innerliggande lager, som ännu säljes till följande låga priser:

Fin Lavadosblandning.....	1: 15
Extra 1:ma Guatemala, Fin-Fin smak.....	1: 20
Extra 1:ma Ljus Java, mild och god.....	1: 25
Extra 1:ma Blå Java, synnerligt omtyckt.....	1: 28
Utsökt Javablandning (flera goda sorter).....	1: 30
Extra 1:ma Central Amerik. Kaffe.....	1: 35
OBS.! Äkta Arabisk Mocca-blandning.....	1: 38
Java Liberia, högfinaste kvalitet.....	1: 45

Förväxla ej mina Kaffesorter med dem som af andra firmor utbjudas under samma namn. Profenlig vara. Redbar behandling.

Kaffet sändes till landsorten mot efterkraf eller förskottslikvid (minsta parti 10 kg.). — Skynda rekv. Vid köp af 60 kg. fraktfritt. Prof af samtliga sorter mot ins. af 20 öre i frimärken. Klipp ur annonsen!

K. W. KARLBERG, Idungatan 5, Stockholm.

Stockholms F. K. P. R:s språkkurser

med anledning af den internationella rösträttskongressen i juni 1911.

Priset på kurserna, som komma att pågå 20 okt.—15 dec., 31 jan.—15 maj med 1/2 timme två gånger i veckan, blir 25 à 15 kr., beroende af elevantalet. Anmälningar mottagas af kursernas ledarinna fröken Helène Philipsson på Rösträttsbyrån, Lästmakaregatan 6, Stockholm, torsdagen d. 13 och måndagen den 17 okt. kl. 3—4 e. m. samt fredagen den 14, tisdagen d. 18 och onsdagen d. 19 okt. kl. 7.30—8.30 e. m.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Enhetstanken inom F. K. P. R. Af Axianne Thorstenson.

Kvinnorna i statens tjänst.

Hvad skola vi göra? Af Ina Rogberg.

Från världens rösträttsfält. Af Ellen Wester.

Germansk vallfärd. III. Af Huck Leber.

Anna Sandströms läsebok. II. Af Jenny Velander.

Arbetet för den internationella rösträttskongressen.

Föreningsmeddelanden.

Notiser.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt eller bokhandel.